

Tarehe 04.06.2021

MAZINGIRA

MWANANCHI UK 19

Uharibifu wa mazingira wapunguza samaki Mtera

Lwitiko Mwamakula, Mwananchi

Mpwapwa Baraza la Madiwani wilayani Mpwapwa limeelezwa uharibifu wa mazingira kwenye Bwawa la Mtera ume-sababisha upungufu wa samaki na kushuka mapato ya halmashauri.

Hayo yalielezwa na diwani wa Mtera, Robert Maulya kwamba kutokana na uharibifu wa mazingira, samaki wame-pungua na hivyo kushusha mapato ya halmashauri yanayotokana na uvuvi wa samaki.

Alisema kutokana na hali hiyo, kuna haja ya kuunganisha nguvu kati ya wanasiisa, jamii na viongozi wa Serikali kupambana na uharibifu wa mazingira ili kunusuru bwawa hilo.

Diwani huyo alisema wanasiisa pia wanatajwa katika uharibifu wa mazingira wa moja kwa moja au wa kuwakingia vifua wale wanaohusika katika uharibifu huo.

Mwenyekiti wa halmashauri hiyo, George Fuime alisema kwa sasa Mpwapwa ni mionganini mwa wilaya ambazo zimeanza kuathirika moja kwa moja na matokeo ya uharibifu wa mazingira, iki-wamo kutanuka kwa korongo la Shaban Robert linalosababisha baadhi ya nyumba za watu kusombwa na miundombinu

"Kwa hali ilivyo ni lazima Jamii na viongozi kuanzia ngazi za chini kupambana na uharibifu wa mazingira."

Mkuu wa Wilaya ya Mpwapwa, Jabir Shekimweri

ya madaraja na barabara kuharibika kwa kiasi kikubwa.

Hivyo alisema ni lazima kama wilaya kuongeza nguvu katika utunzaji na uhidhi wa mazingira kwa kushughulikia vyanzo vikuu vya tatizo hilo. Kwa upande wake, Mkuu wa Wilaya ya Mpwapwa, Jabir Shekimweri alisema kwa hali ilipofikia ni lazima jamii na viongozi wote kuzungumza lugha moja katika utunzaji wa mazingira katika wilaya yake.

Alisema historia inaeleza Wilaya ya Mpwapwa ilikuwa inaongoza kwa kuwa na mazingira rafiki na mazuri kutokana

na misitu mikubwa, hali ya hewa nzuri ambayo ili wafanya wakoloni kujenga ngome yao humo.

Pia alisema usimamizi mbovu wa sheria unashawishi waharibifu hao kutokuwa na woga wa kutenda makosa, siasa mbovu, rushwa kwa baadhi ya watendaji na kuyafumbia macho matendo hayo.

Alisema mikakati ya wilaya ni kuunda kamati za udhibiti wa uharibifu wa mazingira kuanzia ngazi ya serikali za vijiji na kuanzisha mahakama inayotembea ili kuongeza kasi ya utoaji adhabu kwa wahusika.

Wafugaji watakiwa kufuata kanuni za ufugaji- Serikali

NA IMMACULATE RUZIKA,DODOMA

SERIKALI kupitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi imewashauri wafugaji wafuge kwa kuzingatia Kanuni za ufugaji ili kubabiliana na mabadiliko ya Tabia Nchi.

Aidha Wizara hiyo imewataka wafugaji kuacha kufuga kiholela kwani Mifugo ikiachwa hovyo usababisha mmomnyoko wa udongo na uchafuzi wa mazingira.

Akizungumza katika maonesho ya wiki ya mazingira yanayoendelea Jijini hapa Kaimu Mkurugenzi Msaidizi Ugani Mifugo wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi Dkt. Kejeri Gillaa alisema wamekuwa wakitoa Elimu kwa wafugaji yanakutunza mazingira.

Sisi kama Wizara husika, tumekuwa tukitoa elimu kwa wafugaji wafuge kwa kuzingatia utunzaji na uhifadhi wa mazingira, kwani inawezekana" alisema Gillaa.

Alisema kuwa wafu-

gaji wanaweza kuchafua mazingira kwa kumwaga kinyesi cha Mifugo ovyo pamoja na watu wa machinjo wamkuwa wakitupa ovyo uchafu unatokana na Mifugo iliyochinjwa.

Aidha Gillaa alisema wamekuwa wakitoa ushauri kwa wafugaji wafuge kwa kutima Mifugo chotara kwani ndio Wana himili mabadiliko ya Tabia Nchi yanayotokea.

"Mifugo ya chotara ni mchanganyiko wa mbege ya kisasa na kienyeji, hivyo mchanganyiko huo unahimili mabadiliko ya Tabia Nchi hali inayopelekeea Mifugo kuwa na Afya na kutoa maziwa mengi", alisema Kaimu Mkurugenzi huyo.

Kaimu Mkurugenzi huyo alisema katika kuhakikisha wafugaji wanapata malisho mazuri, Wizara ina mashamba ya kuzalisha mbegu Bora za malisho ambazo wamekuwa wakisambaza katika maeneo mbalimba hapa nchini.

Tanzanite Uk. 2

Tarehe 04/06/2021

Wafugaji watakiwa kufuata Kanuni za ufugaji- Serikali

**NA IMMACULATE RUZIKA-
DODOMA**

SERIKALI kupitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi imewashauni wafugaji wafuge kwa kuzingatia Kanuni za ufugaji ili kukabiliana na mabadiliko ya Tabia Nchi.

Aidha Wizara hiyo imewataka wafugaji kuacha kufuga kiholela kwani Mifugo ikiachwa hovyo usababisha mmomonyoko

wa udongo na uchafuzi wa mazingira.

Akizungumza katika maonesho ya Wiki ya mazingira yanayoendelea Jijini hapa Kaimu Mkurugenzi Msaidizi Ugani Mifugo wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi Dkt. Kejeri Gillaa alisema wamekuwa wakitoa Elimu kwa wafugaji yankutunza mazingira.

* Sisi kama Wizara husika, tumekuwa tuki-

toa elimu kwa wafugaji wafuge kwa kuzingatia utunzaji na uhifadhi wa mazingira, kwani inawezekana" alisema Gillaa.

Alisema kuwa wafugaji wanaweza kuchafua mazingira kwa kumwaga kinyesi cha Mifugo ovyo pamoja na watu wa machinjio wamkuwa wakitupa ovyo uchafu unatokana na Mifugo iliyochin-

jwa.

Aidha Gillaa alisema wamekuwa wakitoa ushauri kwa wafugaji wafuge kwa kutima Mifugo chotara kwani ndio Wana himili mabadiliko ya Tabia Nchi yanayotokea.

* Mifugo ya chotara ni mchanganyiko wa mbeugu ya kisasa na kienyeji, hivyo mchanganyiko huo unahimili mabadiliko ya Tabia Nchi hali inayopele-

kea Mifugo kuwa na Afya na kutoa maziwa mengi", alisema Kaimu Mkurugenzi huyo.

Kaimu Mkurugenzi huyo alisema katika kuhakikisha wafugaji wanapata malisho mazuri, Wizara ina mashamba ya kuzalisha mbeugu Bora za malisho ambazo wamekuwa wakisambaza katika maeneo mbalimba hapa nchini.

Wafugaji watakiwa kufuata kanuni za ufugaji- Serikali

NA IMMACULATE RUZIKA,DODOMA

SERIKALI kupitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi imewashauri wafugaji wafuge kwa kuzingatia Kanuni za ufugaji ili kubabili ana mabadiliko ya Tabia Nchi.

Aidha Wizara hiyo imewataka wafugaji kuacha kufuga kiholela kwani Mifugo ikiachwa hovyo usababisha mmomnyoko wa udongo na uchafuzi wa mazingira.

Akizungumza katika maonesho ya wiki ya mazingira yanayoendelea Jijini hapa Kaimu Mkurugenzi Msaidizi Ugani Mifugo wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi Dkt. Kejeri Gillaa alisema wamekuwa wakitoa Elimu kwa wafugaji yanakutunza mazingira.

"Sisi kama Wizara husika, tumekuwa tukitoa elimu kwa wafugaji wafuge kwa kuzingatia utunzaji na uhifadhi wa mazingira, kwani inawezekana" alisema Gillaa.

Alisema kuwa wafu-

gaji wanaweza kuchafua mazingira kwa kumwaga kinyesi cha Mifugo ovyo pamoja na watu wa machinjo wamkuwa wakitupa ovyo uchafu unatokana na Mifugo iliyochinjwa.

Aidha Gillaa alisema wamekuwa wakitoa ushauri kwa wafugaji wafuge kwa kutima Mifugo chotara kwani ndio Wana himili mabadiliko ya Tabia Nchi yanayotokea.

"Mifugo ya chotara ni mchanganyiko wa mbegegu ya kisasa na kienyeji, hivyo mchanganyiko huo unahimili mabadiliko ya Tabia Nchi hali inayopelekeea Mifugo kuwa na Afya na kutoa maziwa mengi", alisema Kaimu Mkurugenzi huyo.

Kaimu Mkurugenzi huyo alisema katika kuhakikisha wafugaji wanapata malisho mazuri, Wizara ina mashamba ya kuzalisha mbegu Bora za malisho ambazo wamekuwa wakisambaza katika maeneo mbalimba hapa nchini.

Tanzanite U.K. 2

Tarehe 04/06/2021

4484 UK 3

Kishimba ashauri benki zikubali ngo'mbe watumike dhamana ya mikopo

Kahama SALVATORY NTANDU

MBUNGE wa Jimbo la Kahama Mjini (CCM) Jumanne Kishimba amezionomba taasisi za fedha kubali kupokea mifugo kama dhamana kutoka kwa wafugaji wanaotaka kukopa fedha kwa lengo la kujikwamu kiuchumi.

Akizungumza kwa niaba ya wafugaji wa Jimbo hilo wilayani hapa, Kishimba alisema taasisi za kifedha zinapaswa kuweka utaratibu maalumu utakaowawezesha wafugaji wa ng'ombe kupatiwa mikopo kwa kutumia ngo'mbe kama dhamana kuwawezesha kufanya ufugaji wa kisasa.

"Kama mfugaji anatumia ng'ombe kutoa mahari kisha kupewa mwanamke akaoa na kukaa naye marsha yake yote. Kwa nini taasisi hizi zisitoe mikopo kwa wafugaji kuweka dhamana ya mifugo yao ili kujendezea kiuchumi," alisema Kishimba.

Alifanua kuwa sekta mifugo ni sehemu ya uchumi wa taifa, hiyo inapaswa kuandalisha mazingira mazuri kwa kuwapatia mikopo wafungaji ili wazalisho kufuga mifugo yenye afya nzuri.

Pia, alizionomba taasisi hizo kubuni njia mbadala za kupata faida kuitia sekta ya mifungo na kuacha utaratibu wa zamani wa kuweka dhamana nyumba na mali zingine.

Kwa upande wake, Mkuu wa Mkoa wa Shinyanga, Dk. Philimon Sengati, alisema kuwa serikali itaendelea kuondoa vikwazo na kuweka mazingira bora ya biashara kwa wawekezaji hususan wazawa ili kuchangia pato la taifa.

"Shinyanga ina fursa nyngi za kiuchumi, serikali itaendelea kuwasaidia kwa kushirikiana na taasisi zote za umma na binafsi kwa wanaotaka kuwekeza ili mkoa wetu usonge mbele," aliezea.

Mwenyekiti wa Chama Cha Wafugaji Tanzania (CCWT), Jeremia Wambura, alisema hoja ya kuwapa mikopo wafugaji kuitia dhamana ya mifugo ni nzuri na kwamba anabunga mkononi kwa asilimia mia moja.

Alisema mikopo hiyo itawawezesha wafugaji kuwaga mifugo yenye tija na kuwekeza katika miundombini ya umwagiliaji kwenye maeneo yao ya ufugaji.

Serikali kuendelea kufanya tafiti za malisho ya mifugo nchini *

Na Omari Mtamile, Tanga

■ ■ ■ MKURUGENZI wa Utatifi, Mafunzo na Ugani kutoka Wizara ya Mifugo na Uvvi, Dkt. Angelo Mwilawa amesema kuwa Senkali inakusudia kuendelea kufanya utafti zaidi wa malisho ya mifugo baada ya kuona matunda ya tafiti ambazo zimeshafanyika.

Dkt. Mwilawa alisema hayo jana jini Tanga kwenye Mashamba ya

Walalamikia uhaba wa magari ya kusafirishia abiri Njombe

Na Mwandishi Wetu

■ ■ ■ WAKAZI wa Kata ya Milo wilayani Ludewa mkoani Njombe wamelalamikia uhaba wa magari ya kusafirishia abiri kutoka Njombe impaka Milo kutokana na ubovu wa barabara hiyo na kupelekea kutumia garama kubwa ili kuweza kusafiri na kukwamisha usafirishaji wa mazao.

Wakitoa malalamiko hayo katika mukutano wa hadhara ulicandalilwa na diwani wa kata hiyo Robert Njavike na kuhusu viangozi wa vijji na serikali wa kata hiyo ufidenga kusikiliza kero mbalimbali walizanzo wananchi wa kata hiyo.

Jackson Mgimba ni mmoja wa wananchi hao alisema kuwa awali magari yalikuwa mengi na walikuwa wakatali kwa garama ya shilingi elfu tano hadi sita lakin kwa sasa wanashafiri kwa elfu 12 hadi 15 hivyo wanashindwa kusafiri na kusafirishaji mazao yao ya bashara.

"Huku magari ni shida sana kutokana na ubovu huu wa barabara ambapo kwa sasa kuna gari moja tu! ambalo halikidi mahitaji ya wananchi kutokana na wingi wetu, hivyo tumaomba senkali itutengenezee barabara ili tuweze kusaini kwa garama natuu kama wenzeru wa maeneo mengine".

Alisema Mgimba.

Nave Edward Mwini & ka amheusi

Taasisi ya Utatifi wa Mifugo nchini (TALIRI) alipokuwa akiongoza tmu ya wfugaji na wazalishaji wa malisho ya mifugo kutoka mkoaa ya Njombe, Mbeya, Tanga na Kilimanjaro ambao walifika kwenye mashamba hayo kwa lengo la kujifunza juu ya aina mbalimbali za mbegu za malisho yanayostawi maeneo yenye mvua na yale yanayostahimili ukame.

"Kiu kubwa ya Serikali ni kuhakikisha changamoto ya upatkanaji wa malisho kwa wfugaji wetu inamalizika kabisa na tunapata faraja kubwa pale tunapowaoana wfugaji wetu wananufaika na matunda ya tafiti mbalimbali za malisho ambazo tumekuwa tulizifanya kwa kushirikiana na

wadau mbalimbali" amesema Dkt. Mwilawa.

Aidha Dkt. Mwilawa alibainisha kuwa ziara hizo za wfugaji zitaisaidia Serikali kupata maoni yao juu ya mambu ambayo wangependa yafanyiwa kazi ili waendelee kuwa na ufugaji na uzalishaji malisho wenye tija na utakawauanuifa zaidi.

"Napenda niwashukuru wadau wetu ambao wamekuwa nasi katika kufanikisha tafiti mbalimbali zinazolenga kuwasaidia wfugaji wetu likiwepo shirika la "CIAT" na sisi kama Senkali tunawaahidi tutendelee yale ambayo wametusaidia hata mara baada ya madi kuisha" ameongeza Dkt. Mwilawa.

Akizungumza kwa niaba ya wenzake, Suzana Nyagawa ambaye ni wfugaji kutoka mkoaa wa Njombe amesema kuwa amefurahishwa na nyngi za malisho ya mifugo badala ya kutegemea aina moja tu ya majani aina ya "brachiania" ambayo ndio yanayostawi vizuri katika mkoaa wake.

"Tunalishukuru sana shirika la

CIAT kwa sababu tangu ilipokuja tumejifunza namna ya kupanda malisho bora na yanayoipa mifugo yetu afya bora alihiimisha Mwakambiki.

Wizara ya Mifugo na Uvvi imekuwa ikishinkiana na mashinka mbalimbali ya kimataifa kwenye tafiti za malisho ya mifugo ilowa ni jitihada za kumaliza changamoto ya malisho ya mifugo nchini.

Mkurugenzi wa Utatifi, Mafunzo na Ugani kutoka Wizara ya Mifugo na Uvvi, Dkt. Angelo Mwilawa (allyechuchumaa) akitoa maelezo kuhusu malisho ya nyasi aina ya "buffel au "Cenchrus ciliaris"" kama yanavyojulikana kitaalam wakati wa ziara ya wfugaji na wazalishaji wa malisho kutoka Njombe, Mbeya, Tanga na Kilimanjaro iliyofanyika kwenye ofisi za Taasisi ya Utatifi wa mifugo (TALIRI) jijini Tanga Jana. (Na Mpigapicha Wetu)

Tarehe 04.06.2021

MAZINGIRA

MWANANCHI UK 19

ut
wk
ri
k

Uharibifu wa mazingira wapunguza samaki Mtera

Lwiltiko Mwamakula, Mwananchi

Mpwapwa. Baraza la Madiwani wilayani Mpwapwa limeelezwa uharibifu wa mazingira kwenye Bwawa la Mtera ume-sababisha upungufu wa samaki na kushuka mapato ya halmashauri.

Hayo yalielezwa na diwani wa Mtera, Robert Maulya kwamba kutokana na uharibifu wa mazingira, samaki wame-pungua na hivyo kushusha mapato ya halmashauri yanayotokana na uvuvi wa samaki.

Alisema kutokana na hali hiyo, kuna haja ya kuunganisha nguvu kati ya wanasiasa, jamii na viongozi wa Serikali kupambana na uharibifu wa mazingira ili kunusuru bwawa hilo.

Diwani huyo alisema wanasiasa pia wanatajwa katika uharibifu wa mazingira wa moja kwa moja au wa kuwakingia vifua wale wanaohusika katika uharibifu huo.

Mwenyekiti wa halmashauri hiyo, George Fuime alisema kwa sasa Mpwapwa ni mionganini mwa wilaya ambazo zimeanza kuathirika moja kwa moja na matokeo ya uharibifu wa mazingira, iki-wamo kutanuka kwa korongo la Shaban Robert linalosababisha baadhi ya nyumba za watu kusombwa na miundombinu

"Kwa hali ilivyo ni lazima Jamii na viongozi kuanzia ngazi za chini kupambana na uharibifu wa mazingira."

Mkuu wa Wilaya ya Mpwapwa, Jaber Shekimweri

ya madaraja na barabara kuharibika kwa kiasi kikubwa.

Hivyo alisema ni lazima kama wilaya kuongeza nguvu katika utunzaji na uhi-fadhi wa mazingira kwa kushughulikia vyanzo vikuu vya tatizo hilo. Kwa upande wake, Mkuu wa Wilaya ya Mpwapwa, Jaber Shekimweri alisema kwa hali ili-posifika ni lazima jamii na viongozi wote kuzungumza lugha moja katika utunzaji wa mazingira katika wilaya yake.

Alisema historia inaeleza Wilaya ya Mpwapwa ilikuwa inaongoza kwa kuwa na mazingira rafiki na mazuri kutokana

na misitu mikubwa, hali ya hewa nzuri ambayo ili wafanya wakoloni kujenga ngome yao humo.

Pia alisema usimamizi mbovu wa sheria unashawishi waharibifu hao kutokuwa na woga wa kutenda makosa, siasa mbovu, rushwa kwa baadhi ya watendaji na kuyafumbia macho matendo hayo.

Alisema mikakati ya wilaya ni kuunda kamati za udhibiti wa uharibifu wa mazingira kuanzia ngazi ya serikali za vijiji na kuanzisha mahakama inayotembea ili kuongeza kasi ya utoaji adhabu kwa wahusika.

Wafugaji watakiwa kufuata Kanuni za ufugaji- Serikali

**NA IMMACULATE RUZIKA-
DODOMA**

SERIKALI kupitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi imewashauri wafugaji wafuge kwa kuzingatia Kanuni za ufugaji ili kukabiliana na mabadiliko ya Tabia Nchi.

Aidha Wizara hiyo imewataka wafugaji kuacha kufuga kiholela kwani Mifugo ikiachwa hovyo usababisha mmomonyoko

wa udongo na uchafuzi wa mazingira.

Akizungumza katika maonesho ya Wiki ya mazingira yanayoendelea Jijini hapa Kaimu Mkurugenzi Msaidizi Ugani Mifugo wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi Dkt. Kejeri Gillaa alisema wamekuwa wakitoa Elimu kwa wafugaji yankutunza mazingira.

"Sisi kama Wizara husika, tumekuwa tuki-

toa elimu kwa wafugaji wafuge kwa kuzingatia utunzaji na uhifadhi wa mazingira, kwani inawezekana" alisema Gillaa.

Alisema kuwa wafugaji wanaweza kuchafua mazingira kwa kumwaga kinyesi cha Mifugo ovyo pamoja na watu wa machinjio wamkuwa wakitupa ovyo uchafu unatokana na Mifugo iliyochin-

jwa.

Aidha Gillaa alisema wamekuwa wakitoa ushauri kwa wafugaji wafuge kwa kutima Mifugo chotara kwani ndio Wana himili mabadiliko ya Tabia Nchi yanayotokea.

"Mifugo ya chotara ni mchanganyiko wa mbege ya kisasa na kienyeji, hivyo mchanganyiko huo unahimili mabadiliko ya Tabia Nchi hali inayopele-

kea Mifugo kuwa na Afya na kutoa maziwa mengi", alisema Kaimu Mkurugenzi huyo.

Kaimu Mkurugenzi huyo alisema katika kuhakikisha wafugaji wanapata malisho mazuri, Wizara ina mashamba ya kuzalisha mbege Bora za malisho ambazo wamekuwa wakisambaza katika maeneo mbalimbba hapa nchini.